

Кашинцева О.

Права людини і права інтелектуальної власності у сфері медицини та фармацевтичної діяльності відповідно до принципів сучасного наукового етосу.

Необхідність переосмислення положень права інтелектуальної власності обґрунтована вимогами етики сучасної науки, що базується на верховенстві прав людини. Створення Центру гармонізації прав людини і прав інтелектуальної власності НДІ інтелектуальної власності НАПрН України розглядається як один з інструментів вирішення поставлених наукових завдань, в числі яких: охорона результатів наукових досліджень і клінічних результатів у сфері медицини та фармацевтичної діяльності, гармонізація прав винахідників, медичних установ і фармацевтичних компаній у сфері інтелектуальної власності, особливості трансферу технологій в позначених сферах, розробка механізму реалізації біоетичних принципів у сфері охорони інтелектуальної власності.

На шляху гармонізації прав людини і прав інтелектуальної власності виникають певні соціальні та економічні перешкоди, подолання яких потребує значних зусиль громадських організацій, переосмислення усталених парадигм науковим співтовариством і політичної волі міжнародних організацій.

Ключові слова: право інтелектуальної власності, права людини, науковий етос, права винахідника, інтереси суспільства.

Кашинцева А.

Права человека и права интеллектуальной собственности в сфере медицины и фармацевтики в соответствии с принципами современного научного этоса.

Необходимость переосмысления положений права интеллектуальной собственности обоснована требованиями этики современной науки, базирующейся на верховенстве прав человека. Создание Центра гармонизации прав человека и прав интеллектуальной собственности НИИ интеллектуальной собственности НАПрН Украины рассматривается как один из инструментов решения поставленных научных задач, среди которых охрана результатов научных исследований и клинических результатов в области медицины и фармацевтики, гармонизация прав изобретателей, медицинских учреждений и фармацевтических компаний в сфере интеллектуальной собственности, особенности трансфера технологий в обозначенных сферах, разработка механизма реализации биоэтических принципов в сфере охраны интеллектуальной собственности.

На пути гармонизации прав человека и прав интеллектуальной собственности возникают определенные социальные и экономические препятствия, преодоление которых требует значительных усилий общественных организаций, переосмысления устоявшихся парадигм научным сообществом и политической воли международных организаций.

Ключевые слова: право интеллектуальной собственности, права человека, научный этос, права изобретателя, интересы общества.

Література

1. Юдин Б.Г. В фокусе исследования – человек: этические регулятивы научного познания / Б.Г. Юдин // Аналитические материалы по проекту «Анализ нормативно-правовой базы в области прав человека в контексте биомедицинских исследований и выработки рекомендаций по ее совершенствованию» / под ред. членкор. РАН Б.Г. Юдина; Бюро ЮНЕСКО в Москве, Московский гуманитарный университет. – М., 2007. – С. 10–11. (*Yudyn B.H. V fokuse yssledovaniya – chelovek: eticheskyehulyatyvnyaynauchnopoznaniya / B.H. Yudyn // Analytycheskyematerialy po proektu «Analyznormatyvno-pravovoyabazy v oblasti prav cheloveka v kontekste byomedycynskikhysledovaniy y vyrabotkyrekomentatsyy po eeusovershenstvovaniyu» / pod red. chlen-kor. RAN B.H. Yudyna; Byuro YuNESKO v Moskve, Moskovskyyuhumanytarnyyuniversityet. – M., 2007. – S. 10–11.*)
2. Lessig L. FreeCulture: HowBigMediaUsesTechnologyandtheLawtoLockDownCultureandControlCreativity / L. Lessig. – London: ThePenguinPress, 2004. – 352 p.
3. Oestreich G. Geschichte der Menschenrechte und Grundfreiheiten im Umbriss / G. Oestreich. – Auflage. – Berlin, 1978. – 292 S.
4. Brugger W. Menschenrechte im modernen Staat / W. Brugger // Archiv des öffentlichen Rechts. – 1989. – № 114. – S. 537–539.
5. Коллер П. Сфера значущости прав людини / П. Коллер // Філософія права / за ред. С. Госепата, Г. Ломанна. – К.: НікаЦентр, 2008. – С. 88. (*Koller P. Sfera znachushchosti prav lyudyny / P. Koller // Filosofiya prava / za red. S. Hosepata, H. Lomanna. – K.: Nika-Tsentr, 2008. – S. 88.*)
6. Cranston M. Human Right, RealandSupposed / M. Cranston // PoliticalTheoryandtheRightofMan. – London; Melburn; Toronto, 1967. – P. 43–53.
7. Джеймс В. Прагматизм / В. Джеймс. – К.: Альтернативи, 2000. – С. 92. (*Dzheymys V. Prahmatyzm / V. Dzheymys. – K.: Al'ternatyvu, 2000. – S. 92.*)
8. James W. WhatisPragmatism (1904) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://www.marxists.org/reference/James W. WhatisPragmatism \(1904\) \[Elektronnyu resurs\]](http://www.marxists.org/reference/James_W_WhatisPragmatism_(1904)_Elektronnyu_resurs/). – *Rezhym dostupu: http://www.marxists.org/reference*)
9. Циппелиус Р. Філософія права / Р. Циппелиус; за ред. Є.М. Причепія. – К.: Тандем, 2000. – С. 67. (*Tsyppelius R. Filosofiya prava / R. Tsyppelius; za. red. Ye.M. Prychepiya. – K.: Tandem, 2000. – S. 67.*)
10. Bodenheimer E. PhilosophicalAntropologyandtheLaw / E. Bodenheimer // CaliforniaLawReview. – 1971. – P. 563.
11. Ritter von Jhering R. TheStruggleforLaw / R. Ritter von Jhering. – New Jersey: Callaghanandcompany, 1915. – 138 p.
12. Державна концепція розвитку наукової сфери України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.rada.gov.ua (*Derzhavna kontseptsiya rozvytku naukovoyi sfery Ukrainy [Elektronnyu resurs]*). – *Rezhym dostupu: www.rada.gov.ua*)
13. Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу: Закон України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.rada.gov.ua (*Pro Zahal'noderzhavnu prohramu adaptatsiyi zakonodavstva*

Ukrayiny do zakonodavstva Yevropeys'koho Soyuzu: Zakon Ukrayiny [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: www.rada.gov.ua)

14. Про основи державної політики у сфері науки і науковотехнічної діяльності: Закон України від 13 грудня 1991 р. (нова редакція закону від 1 грудня 1998 р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.rada.gov.ua (*Pro osnovy derzhavnoyi polityky u sferi nauky i naukovo-tekhnichnoyi diyal'nosti: Zakon Ukrayiny vid 13 hrudnya 1991 r. (nova redaktsiya zakonu vid 1 hrudnya 1998 r.) [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: www.rada.gov.ua*)

15. QuandlelaloibioéthiquechangelaviedesFrançais // LeFigaro [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.lefigaro.fr/sciences/2011/02/07/0100820110207ARTFIG00654-quandlelaloibioethiquechangelaviedesfrancais.php>((*QuandlelaloibioéthiquechangelaviedesFrançais // LeFigaro [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: <http://www.lefigaro.fr/sciences/2011/02/07/01008-20110207ARTFIG00654-quand-la-loi-bioethique-change-la-vie-des-francais.php>*)

16. Про наукову і науковотехнічну діяльність: Закон України від 13 грудня 1991 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1977-12/print1330176323564561> (*Pro naukovu i naukovo-tekhnichnu diyal'nist': Zakon Ukrayiny vid 13 hrudnya 1991 r. [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1977-12/print1330176323564561>*)